

EXPUNERE DE MOTIVE

Vânătoarea este o activitate de aceeași vârstă cu formarea omului, cu toate că scopurile și metodele s-au schimbat radical de-a lungul timpului. În zilele noastre exercitarea vânătorii a devenit în țările dezvoltate o activitate de recreare și este un indicator al nivelului de trai.

Cele mai vechi însemnări referitoare la regularizarea dreptului de vânătoare își au originea la romani și greci, dar cadrul specific al dreptului de vânătoare european, care a dăinuit aproape un mileniu s-a format în Evul Mediu în epoca de înflorire al feudalismului. În această perioadă dreptul de vânătoare în primul rând proteja posesorul/proprietarul dreptului de vânătoare (limitarea exercitării dreptului); dar și limitările în interesul vânatului (perioade de vânare, exterminarea animalelor de pradă) au fost introduse tot în interesul celor privilegiați. Primul pas în lichidarea privilegiilor de vânătoare a constituit revoluția franceză (1789), în fond în marea majoritate a Europei aceste schimbări au pregătit bazele legislației de acum.

În dezvoltarea dreptului de vânătoare european – în primul rând ca urmare a faptului că gestionarea fondului cinegetic de structură germană și dreptul german a devenit un model – de la mijlocul secolului 19, direcția legislației s-a schimbat, legile protejează în primul rând interesul vânatului și nu al vânătorilor. După multe decenii și cu toate că tradițiile de vânătoare și de gestionare a vânatului diferă de la țară la alta, scopul legislației este protecția vânatului.

Schimbarea regimului politic și privatizarea fondului funciar solicită punerea pe noi baze a gestionării fondului cinegetic și al regimului de vânătoare.

Fiecare stat membru al UE are o lege de bază care reglementează gestionarea fondului cinegetic, și legat de aceasta, de mai multe acte normative și modificări, care în general definesc foarte clar normele exercitării vânătorii. Cauza diferențelor semnificative în legislația diferitelor țări trebuie căutată în dezvoltarea lor politică, istorică și culturală.

Legile cinegetice în țările UE

1. Belgia

Principalele prevederi legale

Conform legii vânatul nu are proprietar (res nullius).

Beneficiarul primar al dreptului de vânătoare este proprietarul pământului. Această persoană poate valorifica acest drept, poate arenda, sau fără să-l valorifice, îl poate ceda. În practică majoritatea vânătorilor arendează dreptul de vânătoare.

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

Pentru pagubele cauzate de vânat la culturile agricole este răspunzător cel care deține dreptul de proprietate (fie că este proprietar, fi că este arendaș). Despăgubirea se face pe baza Codului civil, dar în cazul vânatului mare și al iepurelui de vizuină sunt aplicate și alte norme speciale.

2. Danemarca

Principalele prevederi legale

Vânatul potrivit legii nu are proprietar (res nullius). Drepturile de proprietate sunt legate de proprietatea funciară. Pe malurile apelor fiecare cetățean danez poate vâna liber cu condiția să aibă tichet/bilet de vânătoare.

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

Drepturile de proprietate indiferent de mărimea terenului este legat de proprietatea funciară. Proprietarii terenurilor mici de obicei păstrează dreptul de vânătoare, iar marii proprietari arendează către persoane fizice sau asociații. În terenurilor proprietate a statului, dreptul de vânătoare aparține instituțiilor statului, dar în general și în acest caz dreptul de vânătoare este arendat către persoane fizice sau asociații.

3. Marea Britanie

Principalele prevederi legale

Conform legii vânatul nu are proprietar (res nullius). În general este interzisă folosirea capcanelor, a plaselor, doar în cazuri speciale, cum ar fi activitatea științifică și de cercetare, se poate renunța la aceste normative.

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

Dreptul de vânătoare este al proprietarului sau al arendașului (de obicei acesta este proprietarul pământului) sau al acelor persoane, care au fost autorizate.

Pagubele produse de vânat reprezintă probleme în general în agricultură și în silvicultură. Pentru pagube proprietarul pământului este răspunzător, despăgubirea se face pe cale legală.

Irlanda de Nord

Dreptul de proprietate este valorificat de proprietarul pământului sau de cel împuternicit de acesta, excepție face, dacă acesta este o terță persoană.

4. Franța

Principalele prevederi legale

Conform legii vânatul nu are proprietar (res nullius).

Dreptul de vânătoare este legat de proprietatea funciară. Deținătorul dreptului de vânătoare poate arenda acest drept către asociații sau persoane fizice.

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

Dreptul de vânătoare aparține de regulă proprietarul terenului. Acest drept poate fi cedat oricui. Persoana care arendează un teren poate vâna acolo cu aprobarea proprietarului, dar dreptul astfel dobândit nu poate fi dat mai departe. În unele județe există modificări în legislație în sensul că proprietarii mici (20-40 ha, în alte județe 60-80 ha) sunt obligați să cedeze drepturile de vânătoare organizației vânătorești locale, devenind astfel automat membrul acesteia. Aceasta înseamnă că de fapt micii proprietari nu pot interzice vânătoarea pe terenurile lor.

Pe terenurile aflate în administrația statului (păduri și teritorii) dreptul de vânătoare este dat în folosință prin decizie judecătorească dacă aceste terenuri nu sunt rezervații cinegetice.

Arendarea terenurilor proprietate privată se face pe 6 ani, iar în cazul terenurilor publice durata este de 12 ani.

Principiu de bază este faptul că vânătorii sunt responsabili pentru pagubele produse de vânat pe terenul lor de vânătoare. 95% din distrugerii trebuie despăgubite. Pagubele produse de vânatul mic trebuie compensate de către vânători, pe când cele cauzate de vânatul mare se compensează din fondul de vânătoare de către Oficiul Național de Vânătoare.

5. Grecia

Principalele prevederi legale

Vânatul este proprietatea statului.

Este permisă doar vânătoarea cu armă sau cu arcul. Folosirea capcanelor, plaselor, otrăvurilor, surselor de lumină și sunete artificiale nu este de obicei permisă.

În general vânătorii pot vâna în decursul unei zile numai un număr definit de animale. În afară de acesta anual sau bianual se reglează și durata sezonului de vânătoare.

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

În Grecia dreptul de vânătoare este al statului (de aceea nu poate fi arendat) și dat fiind faptul că statul reprezintă fiecare cetățean, orice persoană deținătoare a biletului de vânătoare are dreptul să vâneze pe terenurile libere.

6. Olanda

Principalele prevederi legale

Conform legii vânatul nu are proprietar (res nullius).

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

Potrivit legii dreptul de vânătoare aparține proprietarului terenului sau al celui care folosește pământul (dacă proprietarul nu își rezervă acest drept). Proprietarul poate da spre arendare veniturile provenite din dreptul de vânătoare în întregime sau parțial. Durata arendării este de obicei 6 ani. În marea majoritate a Olandei dreptul de vânătoare este în mâinile vânătorilor.

Unele teritorii sunt în proprietatea Ministerului Agriculturii și Pescuitului care este de asemenea și deținătorul dreptului de vânătoare. De obicei veniturile dreptului de vânătoare sunt date în arendă parțial: pe o porțiune de teren toate drepturile de vânătoare.

Sunt importante în primul rând pagubele produse în agricultură.

Oricine ar fi deținătorul dreptului de vânătoare, acesta este responsabil pentru pagubele produse de vânat. Dacă deținătorul terenului consideră că vânatul îi produce daune, trebuie să ajungă la învoială cu vânătorul despre despăgubire. Statul nu se ocupă cu rezolvarea problemelor legate de pagubele produse de animale, dar în majoritatea cazurilor pagubele sunt plătite.

7. Irlanda

Principalele prevederi legale

Punctul de plecare al legii este principiul că orice animal sălbatic (băștinaș, migrator, colonizat, nomad, inclusiv cuiburile, ouăle, puii) pe teritoriul statului se află sub protecție.

Drepturile de vânătoare, prevenirea și despăgubirea pagubelor produse de vânat

Pe orice teritoriu poate vâna numai deținătorul dreptului de vânătoare sau persoanele autorizate de acesta. În marea majoritatea a cazului deținătorul dreptului de vânătoare este proprietarul de teren, deoarece dreptul de vânătoare este considerat ca parte a dreptului funciar. Alte persoane pot intra în posesia dreptului de vânătoare prin cumpărarea, închiriere, etc.

Pe terenuri de stat (păduri, terenuri nevaloroase din punct de vedere agricol) dreptul de vânătoare potrivit principiului de mai sus aparține statului. Arendarea/inchirierea terenurilor de stat se anunță în presă și se face prin licitație publică.

Pentru pagubele cauzate de păsări nu există despăgubire legală. Păsările sunt considerate ca fiind parte a proprietății funciare atâta timp cât se află pe terenul respectiv. Legea prevede posibilitatea ca în situații urgente proprietarul să solicite de la ministrul în cauză aprobarea reducerii numărului dăunătorilor.

Ca urmare, unele aspecte ale legislației noastre pot fi comparate cu cel al diferitelor țări și există posibilitatea de a prelua elementele favorabile. Principalele reglementări cuprinse în propunerea legislativă se referă la:

- dreptul de proprietate a vânatului și dreptul de vânătoare; legătura dintre dreptul de vânătoare și dreptul de proprietate a pământului;
- condițiile de drept a exercitării vânătorii; normele referitoare la deținere de arme;
- gestionarea fondului cinegetic și reglementarea dreptului de vânătoare; autoritatea de coordonare și control;
- legătura dintre vânătoare și alte domenii; evaluarea și compensarea pagubelor produse de vânat.

Față de cele prezentate, a fost elaborată propunerea legislativă, pe care o supunem spre adoptare, în procedură de urgență, Parlamentului.

INIȚIATORI:

Deputat UDMR - Dr. Atilla KELEMEN

Deputat UDMR - Becsek Garda Dezső

Deputat UDMR - Sandor TAMAS

Deputat PSD - Minodora CLIVETI

Deputat UDMR - Andras Arpad ANTAL